

Riyadh Saaliheen

(Những Ngôi Vườn Của Những Người Ngoan Đạo)
Chương Sự Ngay Chính

< Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية >

Biên soạn
Học Giả Chuyên Hadith & Nhà Thông Thái
Abu Zakkariya Yahya bin Sharf Al-Nawawi

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

رياض الصالحين - باب الاستقامة -

« باللغة الفيتنامية »

جمع وترتيب:

للإمام المحدث الفقيه أبي زكريا يحيى بن شرف النووي

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

Chương 8 Sự Ngay Chính

Sự ngay chính là điều mà Allah ﷻ bắt chúng ta phải cầu xin Ngài phù hộ và hướng dẫn đến với nó mỗi ngày mười bảy lần trong một ngày đêm, với lời:

﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ [سورة الفاتحة: 5]

﴿Xin Ngài hướng dẫn bày tôi con đường ngay chính, con đường của những người mà Ngài đã ban ân phúc, không phải con đường của những người mà Ngài đã phần nộ và giận dữ, cũng không phải con đường của những người lầm lạc !﴾ (Chương 1 – Al-Fatihah, câu 5, 6).

Qua việc Allah ﷻ bắt chúng ta cầu xin Ngài hướng dẫn đến với con đường ngay chính cho thấy sự ngay chính là điều vô cùng quan trọng cho tôn giáo cũng như cho cuộc sống của mỗi tín đồ Muslim.

Vậy thế nào là sự ngay chính và Allah ﷻ cũng như Thiên sứ của Ngài ﷺ chỉ dạy những người Muslim phải làm gì để có được sự ngay chính này hay để luôn đi trên con đường ngay chính và khi người bề tôi đi trên con đường ngay chính của Allah thì sẽ đạt được điều gì ?

Allah, Đấng Tối Cao phán

﴿فَأَسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرْتُ﴾ [سورة هود: 112]

﴿Bởi thế, Người (Muhammad) hãy đứng vững một cách ngay chính như đã được sắc lệnh.﴾ (Chương 11 – Hud, câu 112).

Có nghĩa rằng này Muhammad, Người hãy ngay chính trên tôn giáo Thượng Đế của Người và trong tuân thủ và chấp hành theo nó.

Giảng giải câu Kinh này, học giả Ibnu Katheer nói: Allah Tối Cao ra lệnh bảo Thiên sứ của Ngài và những người có đức tin phải luôn vững bước trên con đường ngay chính.

Ibnu Abbas رضي الله عنه nói về câu Kinh này: Tất cả Qur'an không có câu Kinh nào mặc khải xuống làm cho Thiên sứ của Allah ﷺ thấy lòng nặng trĩu và khó khăn như câu Kinh này. Cũng chính vì lẽ này mà Thiên sứ của Allah đã nói với các vị Sahabah của Người khi họ nói “quả thật tóc Người đã chóng bạc!”:

{شَيْبَتِي هُوَ وَأَخْوَاتُهَا} رواه الترمذي.

“Chương Hud và các chương chị em của nó làm Ta bạc đầu.” (*Tirmizdi*).

Các chương chị em của chương Hud là: Al-Waaqi'ah, Al-Mursalaat, Annaba' và Attakweer.

Allah, Đấng Tồi Cao phán:

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾﴾

[سورة فصلت: 30 - 32]

﴿Quả thật, những ai nói: “Thượng Đế của chúng tôi là Allah” rồi thẳng bước trên con đường ngay chính thì các Thiên thần sẽ xuống động viên họ, bảo: “Các vị chớ lo sợ cũng chớ nên buồn phiền mà các vị hãy vui lên với tin mừng về Thiên Đàng mà quý vị đã được hứa hẹn. Chúng tôi là bạn của quý vị ở đời này và ở Đời Sau, và nơi đó, quý vị sẽ có được bất cứ thứ gì mà quý vị ước muốn, và ở nơi đó quý vị sẽ được ban cấp bất cứ thứ gì quý vị yêu cầu. Một sự khoan dãi của Đấng Hằng Tha Thứ, Đấng rất mực Khoan Dung.﴾

(Chương 41 – Fussilat, câu 30 - 33).

Allah ﷻ cho biết rằng người nào độc tôn hóa Ngài và ngay chính trong việc tuân lệnh Ngài thì người đó sẽ được an toàn khi chết và phục sinh; và phần thưởng của y ở cuộc sống Đời Sau chính là Thiên Đàng, một phần khoan dãi của Ngài.

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾﴾ [سورة الأحقاف: 13، 14]

﴿Quả thật, những ai nói: “*Thượng Đế của chúng tôi là Allah*” rồi kiên quyết đứng vững một cách ngay chính thì sẽ không lo sợ cũng sẽ không buồn phiền. Họ sẽ là những người bạn của Thiên Đàng, họ sẽ sống trong đó đời đời, một phần thưởng về những điều (thiện, ngoan đạo) mà họ đã làm.﴾ (Chương 46 – Al-Ahqaf, câu 13, 14).

Có nghĩa là những ai ngay chính trong Tawhid tức tin một mình Allah ﷻ là Đấng đáng được thờ phượng và phủ nhận tất cả mọi vật được thờ phượng ngoài Ngài; rồi kiên quyết đứng vững một cách ngay chính tức kiên quyết đi theo Kinh Qur’an và Sunnah của Thiên sứ ﷺ.

Hadith 85: Ông Abu Amru – có lời nói: Abu Amrah – Sufyaan bin Abdullah ﷺ thuật lại: Tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah, xin Người hãy nói cho tôi một lời nói về Islam mà tôi không cần phải hỏi ai khác ngoài Người nữa. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِمْ} رواه مسلم.

“Người hãy nói tôi tin nơi Allah rồi hãy ngay chính”
(Muslim).

Imam Annawawi ﷺ nói: Đây là một trong các Hadith được dùng làm nền cho ngôi nhà của Islam.

Sự ngay chính là vững bước trên con đường Islam theo đúng hệ thống giáo lý của nó được đặt trên nền tảng Qur'an và Sunnah của Thiên sứ ﷺ. Umar bin Al-Khattaab ﷺ nói: Sự ngay chính là chấp hành theo đúng các mệnh lệnh và các điều cấm; không tìm cách né tránh các mệnh lệnh và các điều cấm một cách mảnh lới và gian xảo giống như sự ranh ma của loài cáo.

* Bài học từ Hadith:

- Hadith là lời Jawaami'a Al-Kalim (lời ngắn nhưng mang ý nghĩa rộng lới và bao hàm), nó bao hàm hai nền tảng của Islam: Islam và Iman như trong lời phán của Allah:

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا﴾ [سورة الأحقاف: 13]

«Quả thật, những ai nói: “Thượng Đế của chúng tôi là Allah” rồi kiên quyết đứng vững một cách ngay chính...» (Chương 46 – Al-Ahqaf, câu 13).

- Sự ngay chính chứng tỏ đức tin Iman trọn vẹn và hoàn thiện.

Hadith 86: Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{قَارِبُوا وَسَدِّدُوا وَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَنْ يَنْجُوا أَحَدٌ مِنْكُمْ بِعَمَلِهِ}

“Các người hãy trung trực và ngay chính, và các người hãy biết rằng không một ai có thể trốn chạy cho hành động và việc làm của mình (khỏi sự xét xử của Allah)”.

Các vị Sahabah ﷺ nói: Thừa Thiên sứ của Allah, ngay cả Người hay sao? Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَّعَمَدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ} رواه مسلم.

“Ngày cả Ta cũng vậy nhưng Allah đã bảo vệ và che chở cho Ta bằng sự thương xót và ân phúc của Ngài” (Muslim).

* “Trung trực” trong Hadith có nghĩa không không thái quá đồng thời không xao lãng trong tôn giáo.

* Bài học từ Hadith:

- Allah ﷻ xét xử để ban thưởng và trừng phạt người bề tôi qua các việc làm của y.

- Tôn giáo không chỉ nói bằng lời và tin bằng con tim mà phải biểu hiện bằng hành động của thể xác. Một người muốn vào Thiên Đàng của Allah ﷻ thì sau khi y đã tin nơi Ngài thì y phải làm theo đức tin Iman của y. Allah ﷻ phán:

﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ [سورة النحل: 32]

﴿(Các Thiên Thần nói): mời quý vị bước vào Thiên Đàng do những việc làm (thiện tốt) mà quý vị đã từng làm (trên thế gian).﴾ (Chương 16 – Annahl, câu 32).

- Việc vào Thiên Đàng không phải chỉ bằng các việc làm thiện tốt của người bề tôi và việc được vào

Thiên Đàng là do sự thương xót và ân phúc Ngài; các việc làm thiện tốt chỉ là nguyên do để Allah ﷻ thương xót mà thu nhận vào Thiên Đàng. Cho nên, người có đức tin ngoài việc phải làm việc thiện tốt và ngoan đạo thì đồng thời y phải cầu xin Allah ﷻ thương xót và thu nhận y vào Thiên Đàng của Ngài.

